

Problemes + problemes

Sembla que en aquesta vida hom no pot estar mai tranquil, doncs qualsevol entrebanc representa un problema, amb la peculiaritat que la seva solució invariablement deriva cap a un altre problema, amb l'alternativa de deixar que ho solucioni el temps, o solucionar-ho portant-lo a casa d'altri.

No parlarem de problemes casolans, exagerats i carregats d'amor propi, deixats a favor del temps, no. Avui parlarem d'un problema d'àmbit nacional, que si bé el temps no pot solucionar, per la seva gravetat es cerca una ràpida solució carregant-lo a l'espatlla d'altres.

El país sofreix, ens aquests temps, transtorns econòmics que deriven a polítics sense relació entre ells. La cosa es presenta política quan no es troba solució o aquesta és a llarg plaç. Digueu-li a l'afectat que esperi millor temps, de seguida reaccionarà dient que si no poden solucionar-ho que deixin pas a un altre, amb l'esperança de trobar-hi remei. Ningú no vol recordar que la prosperitat està supeditada a un joc d'interessos no immutables; que del seu bon us n'esdevé la seguretat, i del seu abús la intranquil·litat. Que un desig insaciable de bens altera la proporció (posar i treure), i així algú queda perjudicat mentre l'altre és afortunat, degut a la desigualtat de redistribució de guanys.

El nostre país ha vist aixecar-se amb massa rapidesa una industrialització, que s'ha pogut sostenir gràcies a uns sous baixos (comparats als països industrialitzats), uns preus d'energia barata i a una desvalorització del camp. Mentre s'ha pogut sostenir aquest desequilibri, la indústria ha estat pròspera, i la feina sobrava; però l'energia ha demanat el seu preu, el camp ha reivindicat el valor del seu treball, i al productor se li han acumulat tantes càrregues, que el sou ha esdevingut prohibitiu, i la crisi és una crisi de preus.

Tres fets importants estan posant a prova l'economia mundial: l'explosió demogràfica, l'aparició d'una enorme burocràcia i un exorbitant treball-servei; tres factors no productius i altament consumidors. A simple vista la recessió hauria d'alleugerar les bosses dels que les tenen plenes. Però no, la recessió arruïna al poble treballador. El diner fuig invertit amb sumptuositats camí de l'estranger; exportat pagat a baix preu, i retornat al país per mitjà de compres més cares, i venut a un preu superior, quina diferència paga el consumidor.

Tota mesura orientada per un govern, facilitant llibertat i protecció al diner, és inútil si aquest no troba beneficis, que escasegen quan la venda no els cobreix. El capitalisme es fa aquesta reflexió: si inverteixo diner i per manca de mercat s'estabilitza, perdo diners; millor portar-lo al Banc i aquest me'l sostindrà sense l'angoixa de possibles pèrdues. Ell no vol problemes, i els porta a casa d'altres. El Banc fa la mateixa reflexió, i abans de posar-los en mans de la iniciativa, els posa en mans dels que en tenen; uns es mengen els seus estalvis i els altres augmenten el seu capital, i la recessió s'aguanta.

Un problema nacional hauria d'ésser un problema de tots, però tothom procura carregar-lo a les espatlles d'altres i, com una pilota, va rebotant fins arribar a l'Administració, i aquesta retorna la pilota que, saltant barreres, cau de ple sobre l'espectador, que es veu afectat per un joc al que se l'ha obligat a prendre-hi part.

Tothom sap que el nostre país era classificat com agrícola, amb un alt percentatge de desocupació al camp, que es solucionava amb l'èxode de milers de camperols, i això donava tranquil·litat a les classes rectores i ingressos a l'administració.

El Règim s'adonà que el comerç és una màquina de fer diners, i portà al camperol i els seus problemes a la ciutat. Consum + Producció, una producció important, màquines per a un nombrós peonatge; capital i fórmules estrangeres; una importació massiva de matèries primes, i exportació de manufactures a preus competius, quin resultat és la permanent desnivellació de la balança comercial.

La nostra producció era eufòrica, per un excés de diner de consum interior que permetia la venda a plaç, fins que el sistema ha acabat amb la descapitalització de l'empresa, agreujada per la reestructuració de preus de les primeres matèries, originat per l'abús industrial, al crear un alt nivell de vida ciutadana, per sobre de la riquesa produïda, en detriment del camp. Aquesta diferència entre producció i consum crea un buit que l'Administració omple amb diner, i llavors el diner unitat és suplantat per quantitat —inflació— i des d'aquí surten els mals collectius, com és la devaluació, desnivell econòmic, inseguretat monetària i alça de preus per rescabalar-se de possibles minves de beneficis; un problema governamental traspassat al poble.

Quan el Govern d'un país actua presionat pel capital, es sacrifica a profit dels grups d'influència l'estalvi popular; es descapitalitza la petita empresa i es fomenta la recessió. Es demana ajuda a l'Administració, i aquesta cedeix milers de milions per aturar la recessió i proporcionar treball. L'Administració ja sap per endavant que aquest diner és per a pagar deutes produïts per la desvalorització del diner, i aquesta mesura empitjora la situació, portant la devaluació oficial, pagant les conseqüències el treball, límit on la crisi es converteix en crisi nacional. La gent no menja diner, però els diners són el mitjà per viure i sobreviure, i a la recerca d'ells es desequilibra una conomia en constant puja de preus, produint-se per mitjà d'ells, una selecció on els més febles queden postergats, creant-se la injustícia.

Una Societat justa es pot tornar injusta en quant el repartiment del diner passa a exclusives mans, amb situació dominant, que posseïdes d'excés de diner, compren el poder. Ací no es tracta de planificar; la solució és l'impost i fabricar diner si no arriben, i que cadascú ho resolgui com pugui. Si la compra a l'exterior ens surt més cara, la manufactura esdevindrà més cara, i la seva venda a l'exterior més barata, i el benefici fugirà, i a menys benefici, sous més baixos, sense disminució del volum de diner, el qual no tindrà contrapartida per la disminució de les rendes de treball que agafen camí a l'estranger per comprar amb capital exterior, i la situació no deixarà d'ésser conflictiva per disminució d'un nivell de vida que una Administració irreflexiva va enlairar portada per una propaganda política, quina herència és deixar un gros problema als seus successors.

Tota conflictivitat social és produïda per un deficient repartiment del diner, que comptes d'ésser equitatiu, ha anat a parar a una minoria en forma de beneficis respectables i protegits. Fins que el repartiment no es porti a terme, existiran conflictes collectius, diem-ne vagues.

Hem entrat a un carrer sense sortida, ja que un augment de producció és gairebé impossible, si no es compta amb altres mitjans. I formada la societat espanyola per una idiosincràsia incapaç de solidaritzar-se i insensible a l'ajuda mútua, no es pot trobar solució ràpida, i menys quan el sistema administratiu deriva d'un Règim i dels mateixos homes que, amb cant de sirenes, ens han portat un gros problema.